
OPSCHRIFT

Vergadering van 19 september 2016

Nummer: 2016_MV_00369

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Isabelle De Clercq: Herstel grafmonumenten

Raadslid(-leden):

Isabelle De Clercq - N-VA

Bevoegd:

Sofie Bracke

OMSCHRIJVING VAN DE VRAAG

Toelichting:

.

Vraag:

- Wij vernemen dat de Stad Gent budget vrijmaakt voor het herstel van een aantal grafmonumenten op Campo Santo.

Dit is goed nieuws voor al wie begaan is met de toestand van deze begraafplaats.

Kunt u hier wat toelichting bij geven?

Over welke monumenten gaat het? Hoe worden die uitgekozen?

Wat is de timing van het project? Waar in het financieel meerjarenplan vinden we deze budgetten terug?

- Graven die nog in concessie zijn komen niet in aanmerking.

Is er voor concessiehouders eventueel een mogelijkheid om beroep te doen op een premie of andere tegemoetkoming indien zij voor grote kosten staan om een monument te herstellen of in stand te houden?

- *Wat met de stabiliteit van de heuvel van Campo Santo? Dringen zich daarvoor (op termijn) werken op?*
- *Wat met de grafmonumenten op andere begraafplaatsen, worden daar ook acties voor voorzien? Graag wat toelichting.*

ANTWOORD

19 september 2016

Beste raadslid, het is inderdaad zo dat het oudste deel van de begraafplaats van Sint-Amandsberg, de grafheuvel die we kennen als Campo Santo, aan renovatie toe is. Het is te zeggen: de grafmonumenten op de heuvel. Op de heuvel werd enkele jaren geleden een boring gedaan waarbij werd vastgesteld dat de ondergrond nog stabiel is. Ook vandaag nog houdt de dienst FM met klein metertje eventuele verschuivingen bij. Tot nu toe blijft alles stabiel en zijn grondwerken niet nodig.

Maar de eeuwenoude momenten zijn dus in vele gevallen wél aan herstel toe. Ongeveer een jaar geleden gingen we op zoek naar een gespecialiseerd architectenbureau dat zowel de stabiliteit van een grafkelder kan beoordelen als de staat van het grafmonument erop. Enkele maanden geleden gingen zij aan de slag op een op voorhand afgebakend terrein. U ziet het terrein op de slide. Helemaal onderaan aan de Visitatiestraat, zie je de Sint-Amanduskerk. Iets meer naar boven, in het wit aangeduid, is de kapel op de top van de heuvel. We kozen dus om eerst de graven aan de top van de heuvel te laten onderzoeken, waar de meest oude monumenten liggen.

Dat architectenbureau (*Architectenbureau Maarten Dobbelaere bv ovv bvba, Tweekapellenstraat 15 te 9050 Gentbrugge*) bekeek en beoordeelde van alle 149 geselecteerde graven de staat van verval van de grafplaten of het monument, en de stabiliteit van de ondergrond en maakte op basis daarvan een inschatting naar kostprijs voor het herstellen van het monument.

Ongeveer één derde van de onderzochte graven (54 graven) bleken volledig in orde.

Op 37 graven rust nog een concessie. De concessionarissen van deze graven worden gecontacteerd om hen te wijzen op hun verantwoordelijkheden: ze moeten de graven zelf onderhouden en/of herstellen. Ze kunnen voor een eventuele restauratie beroep doen op een subsidie van de Provincie (*herstellingswerken tot 12500€ krijgen max 40% terug, daarboven max 8175€ of 25%*) en van de Stad (*max 500€ en 50% kostprijs*). Concreet wordt nog voor 1 november van dit jaar aan de graven een bordje gezet met daarop informatie over het restauratieproject en de vraag om onze diensten te contacteren. Daarna worden de concessionarissen ook nog eens persoonlijk aangeschreven.

Als de graven verwaarloosd blijven dan zetten we de verwaarloozingsprocedure in. Dat wil zeggen dat we 1 jaar lang een bord zetten aan het graf om de concessionaris te verwittigen en als er niets

aan het graf gedaan wordt dan wordt na dat jaar de concessie beëindigd en wordt het graf eigendom van de Stad.

Dat dus voor de graven waar nog een concessie op rust, wat betreft de graven zonder concessie, die dus eigendom zijn van de stad, zullen er 58 grondig hersteld worden. De herstellingswerken kunnen gaan van het vernieuwen van het hekwerk, schilderwerken, herstellen van scheuren en cementeringen, vervangen van natuursteen die niet meer te herstellen valt, enz.

9 graven zijn in een dergelijke slechte staat dat ze volledig hersteld moeten worden. Er worden ook 3 grotere kapellen onder handen genomen.

In totaal wordt 700.000€ (excl. BTW) voorzien voor de restauratie van Campo Santo. Deze budgetten staan in het meerjarenplan opgenomen bij OD 188: 'Het optimaliseren van het beheer en de toegankelijkheid van de begraafplaatsen door een diverser aanbod aan gedenkvormen, en het verhogen van de aandacht voor funerair erfgoed en het versterken van de natuurwaarden en de parkfunctie - activiteit 34016: Begraven en beheren van begraafplaatsen'.

Nu we een concrete lijst hebben van welke werken precies aan welke graven uitgevoerd moeten worden, gaan we op zoek naar een aannemer. Als alles vlot verloopt dan starten de werken in het late voorjaar van volgend jaar. De werken zullen in totaal zeker een jaar duren. Hopelijk wordt na deze legislatuur de rest van de heuvel afgewerkt. De beschermde grafheuvel telt immers in totaal meer dan 600 graven. Maar met een volledig vernieuwde top zal de heuvel alleszins al een volledig andere aanblik krijgen.

Wat de andere begraafplaatsen betreft: we trekken jaarlijks 15.000€ uit zodat ook op de kleinere begraafplaatsen telkens minstens 1 grafmonument hersteld kan worden. Daarnaast hebben we met het invoeren van een peter- en meterschap en hergebruik van monumenten voor gekozen om Gentenaars zelfs zoveel als mogelijk te stimuleren om een bijdrage te doen aan het behoud van historische grafmonumenten.

Het was een bewuste keuze om in één beweging zo'n groot bedrag in te zetten voor de restauratie van graven op één enkele begraafplaats. Campo Santo is nu eenmaal ons paradepaardje en echt dringend aan herstel toe. We wilden een inhaalbeweging maken, nu het nog kan. Er liggen op elke begraafplaats heel wat graven met erfgoedwaarde die aan restauratie toe zijn maar op de grafheuvel liggen ze allemaal bij elkaar. De impact van de restauratie zal daarvoor veel duidelijker zijn dan op andere begraafplaatsen.
